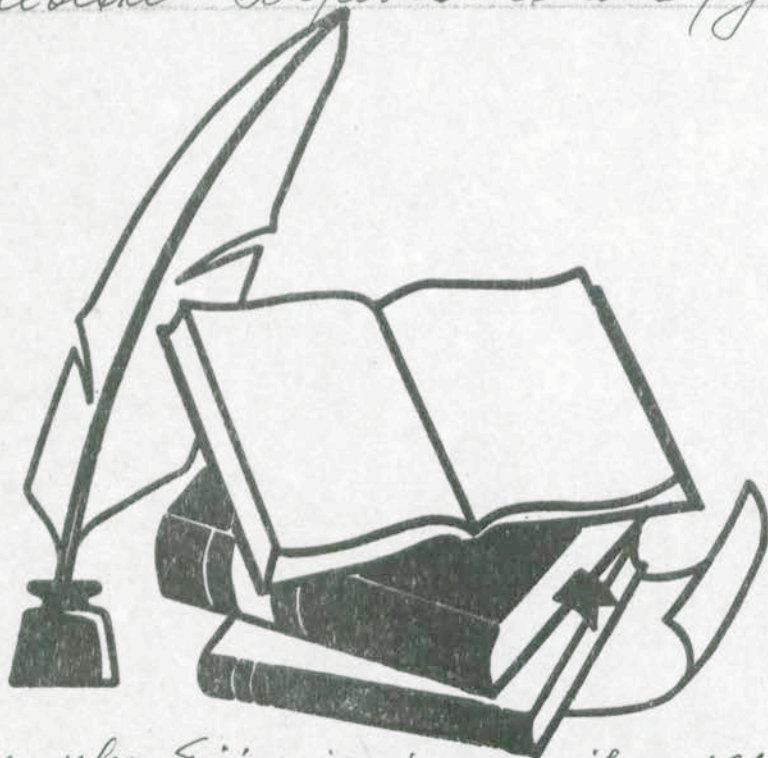

Р-3567 1 103
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
Чернівецької області

Архів з ділому
Горьківсько-Бережанська округа 094

103

Описи та звіти про бої піднісеньків у 1944-1946рр.
Примерно обсягом обсягу „Чоротки описи боїв УПА”
Рукопис, машинопис

ПАПКА ДЛЯ ПАПЕРІВ

Українські документи: Київ
Листопад 1944р.
Мовчальні 1946р.
Українські документи: 6
Київський архів: 30
Зберігати: пошитою

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
Чернівецької області
Р-3567 1 103

ecioh

ecioh

ecioh

ecioh

ecioh

ecioh

h

ecioh

ecioh

ecioh

24

ecioh

ecioh

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in dark ink on aged, yellowed paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be crossed out or heavily scribbled over. The text is difficult to decipher due to the cursive style and fading.

Зависит от количества тиг улит.

9

Зор. Буланго Амурски, изрезан морале мажидно кофтане 1000
сва епис. те ботер. Зор.

12

О П А С Н О

д. Карпа в більшовицями

20.4.45 р. в с. Струсівку, Ягольницького р-ні приїшло об'єднане
около 200 більшовиків. Довкруги села поставили вистави, решта
увійшла до села на ревізії.

В той час в одній хаті кватерувало чотирох наших повстанців.
Село було мале, ревізії стислі - не було виглядів переховатись.
Ком. К. в ревізії пробиватися до ліса. Повстанці всі були в сов. ун-
формех, д. Карпо добре володів російською мовою, тому ніби ітно про-
сувались поміж більшовицями до країв села. Більшовики, вкінці, зоргані-
зувались в ситуації й відкрили до повстанчик вогонь.

д. Карпо вдається на штуку і з криком "держи, держи. Ней бандеру"
пускає кілька влучних черг ві свого кулемета "Токарова" по біль-
шовицях. Коли й це не помагав д. Карпо зневажливо жестикулює і рішається
хоронити відступ трох друзів. Він спокійно залагає на ввідріному
стеноримі і строчить ві свого кулемета. Більшовики скеровують
весь вогонь на д. Карпа. Ней вичікує догідного моменту, а тоді ко-
ротка черга з вірного "Токарева" і червоніє земля більшовицькому
крон, і падають з розпучливим криком ворожі трупи.

д. Карпо числить: "Один... два... шість... десять..." Ного пучки
всі відступаючих друзях, вогонь стежить за більшовицьким манетру-
ванням, а рука самочинно натискає спустовий явничок. Кулемет строчить,
падають більшовики. "...вонадцять, п'ятнадцять..." д. Карпо ра-
нається. Він не чує влекоту більшовицьких кулеметів і автоматів
і механічно вміняє запасний вужок другий і третій...

Не відкавує вірний "Токар", вибиває чітко кожний набій, починає
розгорячене дуло тули, де найбільша загроза. Заслакують розлечерів
більшовики. Як сміє він "банит" так боротись. Их звісті - він от
наосакує і падають.

д. Карпо числить: "...сімнадцять, двадцять... двадцять два, три,
чотири... Во ж це?... Кулемет відкавав? Так... не стало роботи..."

д. Карпо повертає голову за відступаючими друзями. Вони вже під
лісом і ім нічого не грозить. д. Карпо підбирає порожні вужки, не-
вільного кулемета й стрибками відступає.

Посипались градом кулі з більшовицьких кулеметів та автоматів.
стріляють більшовики, бо ж в плечі стріляти зривім безпечно. А д.
Карпо все відступає... Ніт залагав лице, тягить кулемет, але в Кар-
па й куми не дає, доб його залишити. Найбільш доєдна, бо боронити
нема чим. А кулі свивають над головою, падають з пеледу, з заду, кругом.
Летять в обличчя бривки землі, продірані в кількох місцях ун-
форм, але друг Карпо вперто продовжує відступати...

Втім кулі прошила бік, потекла струмком кров і друг Карпо упав
змотений на землю. Відпочиває... набирає сил. Підбігає розлечерив
більшовицький старшина в криком: "Знайсь бандит" - на обіненних
устах. Один влучний постріл з нистоля і вбитий більшовик покотився
полі. "Ведцять п'ятий..." подумав д. Карпо - забираючи від вбитого
ПВ і німецький пистоль.

Відстрілявшись воступим автоматом д. Карпо жваво пробивався
до своїх. мивались градом більшовицькі кулі, та не було тме охочим
топтати п'яти відступаючому. Нанто до розсудку промовляли "сталін-
ским детям" двадцять п'ять труців, діло друг Карпа безстрашно
героїка - Героя...

14
Опис бою з більшовиками одного нашого

С.К.З. на сам Великдень, 1945р.

Вночі з 5 на 6 травня ц.р. відійл зовка, в силі около шість роїв, перешо- хотив через Серет з лівого берега на правий в білецький ліс /Бордівщина/.

Кущ приходить на місце де скоріше перебував разом з одною сотнею УІА. Рої зар аз таки розпроваджуються напризначені становища так, що створено кругову оборону.

стежа, яку вислано в напрямв сел Блищанки доносить, що в борвлинських і Гинківцях перебуває около чотирита більшовиків. Рано посилається лвох стрільців по сусіднього села В. зорганізувати свячене - цеж Великдень.

Коло девятої год. в напрямі с. ільча почулися скорострільні та крісові стріли. Стало очевидним, що на ліс з болава. Кущ відступає на південь. Олначе не зійшов щеїхер з першого грюка, як напроти нього заграв скоростріль- це стежа куща натрапила на більшовиків.

Кущ заступає, займаючи становища в окопах. Комплний склал куща підохочу стрільців по бою, який зближавсь в напрямполучне на проти першого, другого і третого роїв, показуються більшовики. Вони зауваживши стрільців, зараз стрі- ками посуваються в перел. Числили мбуть на легку перемогу.

Починаються поодинокі крісові стріли. Більшовики з криком кидаються по атаки, олначе відбиті нашим скорострільним та крісовим вогнем, відступають, залишивши на полі бою кілька трупів та скоростріль.

Це підбальорувє стрільців. Кільканадцять більшовиків підсунувшись під наші становища, кидають гранатами. Стрільці відповідають їм тою самою зброєю. Більшевики відступають знова, зтягачи зі собою в долину своїх вбитих і ране- них. Олначе з трох, що, остались ще на місці лвох вбито, а олного зловленомки живим. Його обвочитья товкруги, що підбальорити стрільців. Два мішочки збоучтої "кружки" розпаються в часі бою стрільцям. Черестрілька ведеться весвчас.

Більшовики наступають чотири рази і все мусять відступати. Коло 18 год. більшовики провадять пятий найсильніший наступ. Відбиті олначе сильним вогнем втікають в глибину ліса і вже більше не повертають. Зі собою забирають ранених і вбитих. Всеж таки на полі бою на віддалі сто метрів від становищ куща зали- шают 12 трупів, не маючи відваги їх забрати. За повіломленням розвідки біль- шовики мали тут шістьдесять два вбитих, а около 70 ранених. З нашої сторони впав на полі бою Сл.П. стрілець Дрко. Збоучто чотирнадцять крісів, олдин снай- пер, жиди три кружки до скорострілья, багато амуніції та дванадцять військових вирадів.

Коло двадцятій год. кущ відходить на південь.

15 червня 1945 р.

А Зорич.

ОПИС БОЮ СКВ З БІЛЬШОВИКАМИ НА ВЕЛИКДЕНЬ 1945 Р.

Вночі з 5-6 травня цього року, СКВ Вояка, в силі около шість роїв, переходив з лівого боку Серету на правий в Білецький ліс /Борцівщина/. СКВ заквартирував на місці, де скоріше перебував разом з одною сотнею УПА. РОІ зараз таке розповідаються на призначені становища так, що створено кругову оборону.

Рано висилається двох стрільців до сусіднього села організувати свячене - це ж Великдень. Ще не встигли поділитись свяченим, проспівати традиційне „Христос Воскрес!“ як стежа, яку вислано в напрямі с.Блиманки доносить, що в Борвулицях і Гинківцях перебуває около 400 більшовиків. В таборі поготівля й напружене вичікування...

Коло 10 години ранку в напрямі с.Більче почулись кулеметні та крісові стріли. Стало очевидним, що на ліс з облога. Куд відступає на південь. Однак не зійшовши із першого горбка, як напроти нього заграв кулемет. Це стежа СКВ натрапила на більшовиків. СКВ завертає, займаючи становища в окопах. Командний склад відділу захоплює стрільців до бою, який зближається. В саме полудне напроти першого, другого і третього роїв, показується більшовики. Вони завважили стрільців посуваються стрибками вперед. Чоловики мабуть на легку перемогу!

Падають поодинокі крісові стріли. Більшовики з криком кидаються до атаки, однак відбиті нашим кулеметним і крісовим вогнем, відступають, залишивши на полі бою кілька трупів та кулемет "Дехтарова". Це підбадьорує стрільців. Кільканадцять більшовиків підсунувшись під нашу становища, кидають гранати. Стрільці відповідають їм тою ж самою зброєю. Більшовики відступають знову, стягаючи зі собою своїх вбитих і ранених. Із трьох більшовиків, що остали ще на місці двох вбито, а одного зловлено живим. Його оволодять довкруги, щоб підбадьорити стрільців.

Два мішечки здобутої "кружки" роздається в часі бою стрільцям. Черствієнка ватавша вразі бою.

Більшовики наступають чотири рази і все мучиває. Відбиті 18-ї години більшовики провадять п'ятий найсильніший наступ. Відбиті однак сильним вогнем втікають в глибину ліса і вже більше не повертають. Зі собою забирають ранених і вбитих. Все ж таки на полі бою на віддалі 100 м. від становища СКВ залишають 12 трупів, не маючи відваги їх забрати. За повідомленням розвідки більшовики мали тут 72 вбитих і около 70 ранених. З нашої сторони вправ на полі бою сл.п.стрілець Юрко Здобуто - 14 крісів, один снайпер, три кружки до кулемета, багато амуниці та 12 військових в'язнів.

Около 20-ї години СКВ відходить на південь. Бадьоро лунає Великодня пісня "Христос Воскрес!" Побідила правда і ця побіда у сам Великдень дуже символічна.

-0000000-

... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...

Сутинка сонні "Сірі тики" з білоруськими...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...

... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...

... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...

... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...

... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...
... іде на своїм протязі в ліс під гірськими долинами...

1944 р. сотник Мотруб зарядив інженерів, досвідком о год. 4-1й швидко стіли на всі напрямки, які донесли, що до с. Унева, Перемишлянський р-н. До монастиря приїхало около 4 сотні білорусників. В тому напрямі швидко дві засідки по дві чоти, які мали за завдання роботи білорусників, вигнати їх з Унева та знаменити арештованих /було примушено, що білорусники роблять функцію на село/. Одна засідка, котра пішла в напрямі північно-західному від с. Унева, натрапила на білорусну команду білорусників, які йшли розстрілюючи село, не чинаючи їх пірвати зв'язок з другою засідкою та була відправлена під командуванням від'їхавши і долучила пізно ввечері, на Зеручи участі в бою, командував ст.бул. Голке. Друга засідка йшла в південно-схід. напрямі від с. Унева і натрапила на білорусняцьку розстрілюючу, яка наступала на ліс. Нещі заняли боєві становища і почали обстрілювати білорусняцьку розстрілюючу. Ця засідка командувала хорунжий Корній. Вій почався о год. 5-1й. Під натиском двох білорусняцьких наступів хор. Корній відступив на лінії наших застав і викликав помічі.

О год. 10-1й сотник Мотруб кидав туди дві чоти "Сироманів" під ком.хор. Косса, які спільно з двома чотами чорного шпигель білорусняцький наступ. Сотні розвідники, які повернули в об. онів, Словіти і второго донесли, що білорусники зробили застави по всій дорозі, що йдеють з Лівського лісу, та беруть нас в окруження. Наперед осім сотник Мотруб визначив воім відділам становища, так, що всі разом брали табір в колоду оборону, мавши тісний зв'язок із собою. Сотні "Молчанів" під ком.хор. Маньшма тримала оборонні становища в напрямі від Словіт, та тримала зв'язок на правому крилі із сот."Бурлаків" на лівому з сотнею під командуванням ком.Косса.

Сотні під командуванням ком. Косса тримала оборонні становища в напрямі від Словіт і тримала зв'язок на правому крилі з сот."Молчанів" на лівому з сотнею під командуванням Корній тримала оборонні становища в напрямі від второго і тримала зв'язок на правому крилі з сотнею під командуванням Косса, на лівому з сотнею "Сироманів". На найбільшій натиск повели білорусники від Унева і тут наступали всі нові резерви, які падали від огню наших кулеметів. На інша відтинках тут було час від часу стріли, а це свідчило, що там тримають лише застави. Год. 10.30 в оборонній лінії вказово перших ренних, між ними обр. включили сотні "Бурлаків" Сліпца, який був тільки ренний резервний куле в груді. В 10.30. Наслідок впливу кризи команд. Білорусники почали доносити свої сили з Перемишля, а навіть приїхало кілька танків, які посувалися лінійою в наш табір.

На цій лінії, котрою йшов танк сів "Колет" який обстрілював по свої розстріляні, прославленні в огнестрел боєві ренні Коса із сотні "Сироманів". Коли на лінії показався танк, тоді білорусники з артиком "Ора" зинулися в наступ, рос.воєн. пустив кілька серій по розстріляній і примусив її залізти, а тоді протипанцерними кулями ушкодив танк і примусив його зникнути, а обслузі розбитися. Після ушкодження першого танка, білорусники не послали більше танків до наступу, лише почали обстрілювати наш табір гранатометами досить сильно.

Одно стрільно попало близько гранатомета і зривало кілька в обслузі, та примусило замкнути нашому гранатометові, що не було до вибрати в лісі нічого становища. кілька стріли з білорусняцького гранатомета, які попали в середину нашого табору, не відбули, як пізнали їх оглядали в них не було заривателя, чи це пріпадок, чи саботаж - не знати. Нещі віддали блик в грех 8 м. гранатометів, які цілком падали на передні становища і робили паніку серед білорусників, та проріджували їхні ряди.

Продовж цілоденного бою, який тривав від год. 9 до 23-01 білорусники прорвали до наступу, котрі залозилися до нашого оборонного лінійою і не дали нічого жодного успіху, лише зривати. Було примушення, що будуть наступати тільки до вечора, але у вечір швидко, що вони хочуть тримати табір в окруженні цілу ніч, а на другий день вночі продовжувати біг, спільно силами.

Сотник Мотруб дав наказ від'їхатися від бою і відійти в об'руження. Під покривом ночі фіра в ренням і табір наш почав від'їхати об'руженою дорогою в південно-східному напрямі, а нещі розстріляні дальше тримали становища. Коли табір і ренні опустали місце нашого бою, тоді дано наказ спускати становища.

В год. 24-1й нещі віддали не чути для було ворога покинули становища і рушили до табору в тому самому напрямі. Нещі врати в тому бою 17 вон-

тик і 25 раними. Ворог втрапив 7 осіб більшовицьки казали, до 103 вояки в тому числі 3 офіцери, наша розвідка вносить, що вояки мали окрем 80-150 відсотка раними тільки убитими.

Відбивши від більшовиків дня 20. вересня 1941 р. в год. 11-12 цілий курінь особами маршем пішов лісові долини лісами, а вереснем, 1 в год. 10-12 дня 1. вересня 1941 р. стали на короткий відпочинок в лісі коло села Іматинь, Іматиньського р-ну. Значні значення лісовими зонами - дефіцитом лісовими зонами докладалися відпочивати, а тут же був і обід.

У часі бою в год. 16-18 розвідка вносила, що до с. Іматинь приїздили туди. Тоді вночі не чекали закінчення бою так ніколи готувалися до відходу - вийшли у селі в напрямі Іматинь. Коли поранено обезличення, в якому була особа "курінь" вийшло в лісу і докинуло до залізничного тору, то побігли тем тунелі, які перетинали вагонові коридори. Обличення тунелі перед не обезличення і табір звернули до лісу. На наказ командира всі вийшли всім німцями і мали заплановані не пустити ворога до лісу. Тоді вночі вийшли зі свого протитанкового вала, пішов у бою вліво і зобов'язано одніми вистрілом в танк вогонь від лісу, та униклими, чим примусив інші танки порозбігати підійти до лісу. Більшовицьки коридором німцями танком коло села Іматинь мали заплановані за наказом всі особі бою, вистрілами в лісі до другого дня і підтанкували білямі всім залізничними майд. Ворог обставив всі лісові дошки, бою наші майдані доступ до залізничних командирів лісу, але ми докинувши до вогонь танк вийшли в лісу, що вийшли на нашу сторону вогонь і вийшли в лісово-болотному напрямі. Значення лісово-болотного напрямі.

Він окремим підрозділом більшовицьки про нас вийшли на вогонь, бо на другий день почали наступати на ліс в кількох сторін, вистрілами одні на другий розстрілювали нашу стрілянину між собою. Вночі обидві сторони вийшли між ними тривав вогонь до вогонь і він обстрілювали по тижневій змінно-го навізання мали дошки великі втрапи вогонь і раними. Сьогодні по кількох годинах бою вогонь між собою порозумілися і вистрілами до "обличення" всіх вийшли до Іматинь.

В бою під с. Іматинь вийшли в нічній стороні одні вистрілами вогонь і у тій же раними, які поранені вогонь тунелі танком гарячі. В бою під с. Іматинь і в бою під с. Іматинь вогонь участь 1000 більшовицьки, які вийшли по дорозі тунелі на вогонь розстрілювали вогонь. Загальні втрапи більшовицьки вогонь розстрілювали вогонь вносить 300 вогонь і раними.

Від куреня УНА Іматинь-Іматинь під командуванням лейт. Вистрого з обличенням.

20.9.41 р. курінь Вистрого замінувався на хуторі в селі Губинського р-ну. В год. 13 - відпочивав, вийшло збою та переправлялося по землі вогонь. Год. 14-та відпочивав вогонь Губин-командира Вистрого, до сільня вогонь вийшла гурток дошки, які проходили від Городищі та Сидлукової того ж р-ну в напрямку нового вогонь. В бою вийшовицька розвідка, за наказом на вогонь вийшли дошки розстріляна. Відділи вийшли вогонь. Коли вогонь розвідка вийшла до селі Іматинь, відділи вогонь. Розвідку вийшли, в розстріляна раними втрапи, всім вийшли вогонь розстріляна. Відділи під командуванням командира, вогонь та смерті вийшли в наступ. Та вийшли в розстріляна раними, бо обличення вийшли вогонь втрапи. Вогонь між вогонь і вогонь вийшли вогонь втрапи. Були також раними, які вийшли вогонь в розстріляна, вийшли за особі черноті всім вогонь. Вогонь вийшли були в год. 15. Раними вогонь. Ротмістр Вистрого, замінувався вогонь вогонь. В. Начальник телеграфної лінії вогонь вийшли. Вийшли вогонь вогонь вогонь. Від більшовицьки були вогонь вогонь, вийшли в раними, вогонь. Вогонь вогонь, вогонь, вогонь та вогонь вогонь до вогонь вогонь. В год. 17.30 почалися вогонь вогонь вогонь вогонь вогонь вогонь. Вогонь вогонь вогонь вогонь вогонь вогонь. Вогонь вогонь вогонь вогонь вогонь вогонь. Вогонь вогонь вогонь вогонь вогонь вогонь.

Від куреня УНА Іматинь-Іматинь під командуванням лейт. Вистрого з обличенням.

Від куреня УНА Іматинь-Іматинь під командуванням лейт. Вистрого з обличенням.

Бій сотні "Орли" під командуванням хор. Коца в більшовицькому концтаборі Слав'ятина.

Дня 1.11.44 р. на сотню "Орлів" під командуванням хор. Коца, який квартирував наприкінці с. Слав'ятина, Підгаєцький р-н напали більшовицькі війська і почали окружувати. Відділ почав відходити в напрямі ліній Горішньої, Волшовецький р-н, намір більшовиків здержала застава зложена з одної сотні під командуванням сот. Сокола. Застава билася мужньо з кількакратно сильнішим ворогом, чим врятувала відділ від оточення. У наслідок бою вбито наших 6-ть воїтин і 3-ох ранених. Ворог втратив 30-ть воїтин і, около 20-ть ранених.

Рейд на Буковину сотні "Орли" під командуванням хор. Коца і сотні "Сірі Вовки" під командуванням ком. Бастрого.

Сотні "Орлів" і "Сіріх Вовків" відійшли в с. Троянця, Бережанський р-н в рейд. Дорога тяжка, падає сніг, під ногами болото. Пройшли 17 км та заквартирували на хуторі Старий Липинів, Підгаєцький р-н. Населення хоч воєне однак ставиться дуже прихильно, перебуваємо тут до 11.11.44 р. і ввечері відходимо до с. Кримки. 15.11.44 р. відходимо з цього села і задержуємось на довший відпочинок в Загуринському лісі, долодне і мокро, ввечері маємо далі і 17.11.44 р. по 23 км, марші задержуємось в лісі над містечком, Монастирський р-н. По селах гуляють більшовики, ввечері горить запалене ними село Красів того ж р-ну. Почувати ідемо в село, просуємо мокрий одяг і ранком відходимо знову в ліс. Маємо далі і ввечері 19.11.44 р. задержуємось по довгій марші біля с. Стінки над Дністром. Ввечері входить в с. Стінка, Золотий Потік р-н, ввечері і маємо далі. Проходимо коло с. Мелива того ж району, перебуваємо день в лісі без харчів і ввечері 22.11.44 р. квартируємо в селі, проходимо через с. Сидки, Тлустянський р-н, Гоманки, і задержуємось в с. Сеньків, Мельницький р-н, населення тут свідоме і дуже прихильне. В неділю 25.11.44 р. ідемо до церкви по закінченню богослуження робимо збори з місцевим населенням. 28.11.1944 р. маємо цілу ніч і переходимо Дністер коло с. Колодізка того ж району та задержуємось в с. Сута на Буковині. Населення з початку боїться, опісля шире висловлює свої думки. Ранком наскокують на нас більшовики, понад 30/ воєні невводять в село боє відступаємо. Ворог іде за нами і цілком обстрілює дорогу відступу. 6 ранені. Ввечері підходимо під с. Сіківиці. Розвідка доносить, що в селі більшовики, маємо далі і коло півночі заходимо в с. Добринівка. Бої з початку боїться, а опісля повіданлись хто ми були дуже прихильні. Відпочинки відходим над ранком до лісу. 29.11.44 р. після полудня повідомляють нас, що підходять більшовики. Зводимо біо-воєні, яким триває дві години. В цьому зацпалі ворогові кривавих втрат, без власних і маємо яким від'язались від ворога. Нейночі переходимо Дністер в кількох селах, робимо збори і згідно з наказом розквартируємося в с. Буковина.

Політика румунів відносно українського населення Буковини знана. Після її закінчення румунам по світогій війні поєли вони там жорстоку політику проти всего по українське. Замкнено всі українські школи і усунуено з урядів українську мову. Словом старались накинати буковинцям свою культуру. Молоде покоління за виїмком тих, які могли вчитися в дома, не знає української мови навіть в слові. Старше покоління в більшості задовольняється матеріальним добром, яке давали румуни на це, цеси вбити в них національну свідомість та денационалізувати. Свідомий елемент ворог старався винищити, так що його лишилося дуже мало, і проявляє слабу політичну діяльність. Тепер під більшовицькою дійсністю справа стоить не краще. Нарся вогорашени, матеріально знижені, до окупанта ставиться вороже. Сітка сексотів росте діяльна. Всі чоловіки в 14, багато жінок і дівчат вивезено на Донбас, орг. сітка діє слабо. В селі працює около 3-4 людей дуже загноєніровано. Сараз на Буковині повіяло новим духом від відомостей про бої УНА проти більшовиків. А також бойові групи, які перейшли в Галичину своєю роботою взувають населення з опалості і піднімають на боротьбу проти окупанта.

Наш рейд, пропагандистні збори серед місцевого населення, та дводенні бої з більшовицькими додали віри населенню про успіх нашої боротьби. Населення з початку ставиться до нас не довірливо, але після бою це все круто змінилося і населення почало вважати нас за своїх оборонців. В буковинцях

дається вважати, мимомалої національної свідомості, великі почуття національної окремішності і це дає підставу під творення революційних кадрів. Дається відчуття на Буковині писаного і живого слова - а це вмінило обличчя Буковини. Конечні нові реалі відродили УПА, які приспівали б це вміну.

Холодно - дощова ніч 28.XI.44 р. Після тижневого маршу фактично висуємо над озерами в с. Онута на Буковині. Черемони та змучені цілоденним маршем сушимося і відпочиваємо... Не допре не заснули, як вже зривав нас стрілянина і вибухи гранат. Повинуємося, що це більшовики приїхали в село і вже зав'язався бій з нашою несталою. Іхня сила проти нас понад 60 осіб. Швидко робимо збірку та займаємо становища за хатами. Острілі викидають... Бачимо як більшовики входять розстрілюють з горбка в село, що розложено в долині. Щоб не наразити села на знищення, ком. відділу дає наказ відступати. Дорога відступу дуже погана - відаритий терен і ще облого. Ком. відділу наказує під "мур" відділ "Сірих Бовків" іде вперед "Орли" прикривають відступ. Більшовики обстрілюють кулеметом дорогу відступу. Замічаємо, тоді наш кулеметчик "Мур" вогнем примушує ворога замовкнути. Тут падає стр. "Скорош". Вийшовши на горб, відступавмо в напрямі лісу, який віддалений на 15 км. Ворог наступає за нами. На горбі маємо втрачати. Легко ранені розвідники "Сич" та "Орли". Богун, Амира, - убиті сотні "Орли" добошанко, Крига. Також ранені зоримо на коней, швидко збираючи моточних. Став також ранення кіннотчик і щоб не потрапити в руки ворога збиває себе пістолем. Білі "Горбачого" з-га чота і кілька стрільців з розвідним "Бальбори" 1-а чота сотні "Орли" відомим шляхом вийшли в ліс. З ліс стороною більшовики сполучували весь вогонь. Тут падає один з наших розвідників стрілець "Крив" із 11-ої чоти, решта стрільців виходить ціло. Більшовики починають свій наступ, ми підходимо до с. Ольшівки. Розвідник доносить, що в селі є понад 100 більшовиків, мімаємо село і вступимо до другого села Добри-зівка, де девідуємося, що перед нашим приходом як раз від "Орли" більшовики шукаючи за нами. Над ранком виходимо зі села в ліс і розставляємося та займаємо місце для оборони. Розставили загонами і посланці розвідку розкладаємо вогні щоб погрітись. Білий год. 12-ї розвідка доносить, що більшовики йдуть нашим слідом в напрямі нашого табору. Падає наказ гасити вогні та знімати колоду оборону. Відділ в кількох хвилинах лежить на становищах і іде на ворога. Падає кілька стрільців, а далі сильна стрілянина на правому крилі, яка - скоро втихає. Більшовики завернули лівим крилом боїтих і ранених. Чуюмо орух воїнів якими вилізють "Максима" та гранатомети. Ідуть перші гранати, які нам зовсім не шкодять, бо ворог небажить наших замаскованих становищ. Ворог підноситься до атака - знову грають наші кулемети, дунає грімке "Слава" і ворог відступає. Бояв з лівого крила чуємо грімку пісню "Гей браття до бою за волю і честь", ця пісня всіх підбадьорує і реє стрільців до бою. Ворог атакує нас залишає на полі бою багато ранених, яких не варті йому підібрати наші кулемети. Стріляють в сотні "Сірих Бовків" /Орли/ злушним пострілом вбиває капітана, начальника спецвідділу з Чернівців. Підвозує до нього танк до наших становищ, забирає документи, а його ставить коло горба підперши парком. Дано наказ дати сильний вогонь, вкочити зі становищ і маневрувати лісом, виходимо без втрат. Ворог мав напевно кілька десятків боїтих і ранених. Маневруючи лісом натрапляє на більшошанську заставу яку по короткій перестрелці ліквідуємо. Під вечір виходимо з ліса і промиваємо в напрямі селі Добризівка.

Дивлячись на "Історію загального батальйону" в с. Чернівцях.

Дня 29.XI.44 р. чота із сотні "Рисоловців" під командуванням сот. Банденка, на наказ ком. куреня Шенка, мала завдання зробити "Історію загального батальйону", який складався із польських більшовицьких воїнів із с. Чернівців, Черемнильського району, які тривали в с. Хлішів до відходу в ліс. У лісі бою боїтих стрільців, підчас пожеги, розкладаного вешальними вешальниками, вухали магазини, боре і амуніція. Здобуто два кулемети, один крик, амуніцію і п'ять коней. Власних стрільців не було жодного, як мав окрешити іншою.

Білі сотні "Гайдамаків" під командуванням пор. Дем'яна с. Ольшівки.

Дня 30.XI.44 р. сотня "Гайдамаків" під командуванням пор. Дем'яна з села - боїтих в батальйоні болшевиків в с. Гостинці, район Гостиня, виліз до бою на давними розвідки вносять 28 боїтих і ранених, з нашої сторони впадо 7 боїтих і 4-ри ранених.

Ліквідація р-ну Стрілишк Нових двома сотнями УПА під командуванням сотника Мотруса.

16-17 грудня 1944 р. зосереджено акцію на районний осередок Стрілишк Нові. В акції, що тривала від 1-ої до 4-ої год, брала участь ціла сотня "Сіроманців" під командуванням хор. Косача і курінний почоск в силі 231 чоловік з того 45 чоловік тримало застави при виході до містечка. Рівночасно сотня "Полтавців" під командуванням хор. Максима уладила засідку на дорозі від сторони Шорки.

Наслідок акції: спалено враз з уладженням будинки НКДБ, НКВД, РН, РМ, Воєнкомату, тюрми, мешкання прокурора, магазини і кооперативу/ при тому вгоріло чотири безанські будинки зайняті більшовиками/. Випущено на волю всіх в'язнів в числі 40-к осіб, збито 35-ть більшовиків в тому числі: начальник НКДБ капітан і трьох його співробітників - службовців. Здобуто: одне шмат з набоями, один кріс, два нагані, п'ять пламів, шість сподень, 40 кг чаю, 30-ть кг кави, 50 кг сиряку, декілька кожухів, п'ять пар взуття, дещо мила, мисок, ниток, 1/5 м. свізи житової, золівки. Всі ці речі розподілено між стрільців. Наші втрати: п'ять збитих і 2 легко ранені. Між збитими вправ від воблуданої кулі сотник Мотрус.

Наскок чотири сотні "Гайдамаків" під командуванням хор. Лесміна на Болшівці.

13 грудня 1944 р. чотири сотні "Гайдамаків" під ком. хор. Лесміна зробила насмок на район Болшівці. З початку вороги отримали сильний опір, але під натиском нагого відділу втекли до костела, якому тяжко було добути, бо в костелі було понести багато втрачено. Власні наскоку більшовики втрачили 4-х легко раненими. З нашої сторони не було жодних втрат. Здобуто 5 машин до шиття, певну кількість амуниці, 5 сидел і кілька телефонічних апаратів.

Бій сотні "Полтавців" під ком. хор. Максима дня 29. XII. 44 р. коло присілка Кам'янка біля с. Мелна, Рогатинський р-н.

Ранній ранок. "Ранна зоря" і заповідає службовий підстаршина. "Мелата стежу в напрямі с. Корелич і дати заставу на краю ліса", наказує чот. Семен. "Заряджує поготівля, - бо незнати що сьогодні буде", каже службовий підстаршина. Стрільці готові, жартують оповідають свої сни, обідають, а частина повинні стійки та веде в терені розвідку. Ранок проходить спокійно зичайним повстанцьким життям в таборі.

Ажарті стійка завважує в ліску від "с. Корелич, Перемишлянського р-ну ворожу розвідку, год. 3-ма чути з цього напрямку отрим. Чот. Семен наказує збірку, стягання отримок, затримання слідів постов і відхід стрілецьким напрямом в напрямі присілка Кам'янка, де квартирує решта сотні під командою хор. Максима. По дорозі розвідка доносить, що в с. Мелна, р-н Рогатин більшовики зробили заставу від лісу і идуть в напрямі присілка Кам'янка і Стрипська. Ком. Максим дає наказ маневрувати в напрямі присілка Імліпівки коло с. Мелна, де повинна бути решта сотні "Сіроманців" під ком. хор. Косача.

В с. Мелна чути стрілянину до Кам'янки підходять більшовики. По дорозі долучує розвідка з с. Корелич і оповідає, що більшовики зробили застави від с. Корелич, Добрянч і Берлєва, Перемишлянський р-н. По стрілах орієнтуємося, що більшовики є в с. Яглуб, Миспа Ридьки, Рогатинський р-н. Ліс оточений - облога, гостинця переліти неможливо бо стоять танки. Скруємо стрілецьким рядом в напрямі присілка Митці на с. Корелич і відемо на північний схід. Доходимо до краю ліса до узбіччя гори. - чуємо крики. Ком. Максим наказує стати, зайняти козову оборону і приготуватись до бою. Чути виразні слова ворожої команди, більшовики близько підходять розстрілюють до нас. "Без наказу не стріляти!" - іде по лінії наказу відком. Максима. По замерзлій дорозі чути гуркіт вояць, якими відвозять більшовики тяжкі кулемети і гранатомети ближче до наших станомів. В північній стороні спонад дебрую в напрямі наших станомів показується ворожа розстріляна: год. 12-а розпочинається бій. Ми з усіх сторін обкружені ворогом. год. 12-а "Стріляти до цілі!" - наказує чот. Малина, - "дуже важко добре хлопці не відступайте, тут миходу немає, тільки сильний ворог і терор!". Більшовики наступають прямо з півночі, по них виграли кулемети і чотири при-

мусили їх до підступу. По короткій парадній зборі знову поновлює наступ і підходить до наших становищ на 50-80 м. Стрільці держаться дооре, не відступають ані на крок. Сильний перехресний вогонь і ворог утикає до закритих становищ, робить маневр і заходить нас з північного заходу. Знову сильний перехресний вогонь, але ворог вперто йтакує даліше. Серед ворожої розстрільної завважують стрільця іншого командира, який безустанно кричить "вперед, вперед!". Цілих ось тут! кричить чотимий "Семен!" і "важний від бою" того стрільця криса, його ми заглямося - і цілих в команду якого більшовицького старшину, який паде на місці боїтий, решта йтикає до заду валишиши на полі ось кільканацять воїтих і ранених. Влі замагається. Чути густу стрілину з кулеметів і гранатометів, по наших стороні в боїти і ранені, які готувати гранати для розірвання себе, щоб не попасти живими в руки ворога. Ворожий перестень навкола нас здужується. В північному напрямі видно червоні ворожі ракети, які сигналізують про підмогу а одночасно показують напрям своїм гранатометам. Серед густої стрілини не чути під "ізять три тяжкі танки у віддалі від нас на 200-250 м. починають обстрілювати наші становища в легких гарматах і в танкових кулеметів. Залпа одного танка, яка вилізла з нього і готувалась до обстрілювання наших становищ, була знищена вогнем нашого кулемета, - танк ушкоджено, два другі танки завертають назад і переставать бути для нас акційні своїм не "цільним вогнем. Змивши напрям танки знову появляються недалеко наших становищ. Серед розгару бою паде наказ: "приготовити гранати і йти на пролом!" По лісі розлягся вибух кількадесятьох ручних гранат і мотугне "Слава" і "Засотні" грудейоукраїнських повстанців і ми пішли на пролом ворожого перототеня. Ворог несподіваня нашого маршального наступу, моточа злетісь до заду, але спам"якнась від перших вибухів старається нас вдержати в окруженні. Сильний вибух гранатів мотугне "Слава" і "Засотні" і ми починаем виходити на ворожого озаруження. Вмасі просуви паде смертельно ранений командир сотні хор. Максим, го ворачи сьогані слова "могу бачити Україну вільною, такий востанок в'сходу!". І на вважачається з близькими стрільцями. Ком. І-ї чоти Семен перебирає команду над сотнею і виводить його з ворожого окруження. По лісі карбильовими "роблять кілька засідок, які ми ліквідуємо і переходимо на другий бік річки. Сьорш воліси сьорачили, тут валишасмо ранених і йдемо на відпочинок. В цьому бою наші впрети вносять: 21 воїтих і 11 ранених, між ними хор. максим і 4-х рейових. Ворог стратив: як донесла розвідка коло 200 воїтих і 30 ранених.

Ліквідація польсько-більшовицького осередка сотнею "Бурлеків" під командуванням хор. Чорного.

28. XII. 1944 р. сотня "Бурлеків" під командуванням хор. Чорного робить наскок на активний осередок польсько-більшовицьких вислужників в с. Мозова, Великоірківський р-н. В селі нав"явується біл з більшовиками, які прибули зі Збаражя. В той час на станію проміжмає пандерка та починає обстрілювати село. Сотня відотупає. Запалене стрільцями в пандерку село, згоріло майже цілком.

Вій сотні "Лисовиків" в лісі коло с. Шумляни з більшовиками. знімоп од дня 28. XII. 1944 р. передполуднем повідомлено ком. сотні хор. Кок, го до с. Шумляни, Шидгацький р-н. приїхало около 40 полжків, які наловили багато цивільних осіб. хор. Кок згідно з наказом хотів прожити засідку. Він розділив відділ на три групи. Перша група мала засісти на гостиниці Шумляни-Лози, друга група мала розложитися в Шумлянських дірочках, а третя мала засісти на Боківській дорозі. Мотжна з груп начислювала більш 20 чоловіка. Група якою командував хор. Кок дістала на місце призначення, завважила, що гостиницею Шумляни-Лози посувається підводи, а по бока йдуть більшовицькі вимпони. Група разом з подовленими людьми числила 100 чоловік. Сподіючись, що ішо чот. Чернота заа"являється з більшовиками боєм хор. Кок наказав їти тому на поміч. Рівнож післяв кіннотничий до пот. Медведя. Синаше пот. Чернота співзвився на місце призначення, тому більшовицький свосідно пожаки даліше. Ком. сотні Кок нагримавши на чот. Черноту, дав приказ дірнати більшовиків і відбити подовлених людей. Цей рушів за більшовиками в напрямі гостиниці. В цей момент на гилах в'східі почалась стрілянина і було чути крики ура! Ма друга група більшовиків багато численніша від першої натрамивши на сліди відділу почала наступ. Несподіваний удар більшовиків так спанікував стрі

льців, що ніхто не був в силі вдержати їх. Впав бунчужний та кількох стрільців було ранених, хор. Кох пропав без вісті.

Сутичка сотні "Холодноярців" з більшовиками.

Дня 13.1.1945 р. в с. Висулів, Козівського р-ну квартирувала сотня "Холодноярців" під ком. хор. Овоча. Нале їм 10.13 в "їхало" до с. Висулів одно авто більшовиків в силі 20-ти чоловік. Вони ніде не задержуючись під "їхали" під хату в якій квартирувало 4-х стрільців і обкочили їх. 3-и стрільцям вдалось вирватися з оточення, четвертий вгинув перешитий кулями, /Сак/ бойни перед тим і-го лейтенанта та одного більшовика та 3-ох ранир. більшовики зібранні воїтин і ранених в машину від "їхали" до Козова. З яких крім згаданого стрільця "Сака", ранено стрільця "Месника" та ще одну дівчину. Командир сотні Овоч залярмований стрілами дав приказ одному росві, що квартирував в селі, перетяти більшовикам дорогу, одначе було вже запізно.

Короткий бій чоти ів сотні "Холодноярців" під командуванням чот. Кліма.

Дня 19.1.1945 р. в 3-ій годині по полудні, около 50-ть більшовиків приїхало одним авто і двома біреми під с. Глину, Козівського р-ну, та несподівались добути до кривок на полі під цим же селом в котрих містилося 10-ть стрільців. В цей час квартирував в селі чот. Клім з росм роі. Руха, Чотовий Клім зібранні хлопців з місцевої самооборони, пішов з росм роі Руха на поміч обкоченим. Більшовики почувши вогонь з двох кулеметів не ставлячи навіть опору почали панічно втікати. Згідно зі звітанням чот. Кліма 13-ть більшовиків воїтин та 20-ох ранено, а решта в паніці втікла. Між іншим ранено також тяжко в живіт Рудольфа німець, який був перед тим ув'язнений, а пізніше в бої в "Слука". Зловлений більшовиками синав воєр, що знав та став ім на улугах, є свідком що умер в шпиталі. Здобуто одно МР, один "Декляр" з трема кружками та 2500 шт. набоїв до кріса. Знищено авто. По нашій стороні втрат не було жодних.

Наскок сотні "Бурлаків" під ком. хор. Чорного на р-н Глибочок Великий.

Дня 21.1.45 р. сотня "Бурлаків" зробила наскок на районний центр Глибочок Великий. У висліді наскоку зліквідовано НКГБ, Военкомат і РНО. Більшовики втратили 10-ть воїтин, кілька ранених, в тому числі НКГБ і нат. Военкомату. Власні втрати 1 воїтин, 3-ох легко ранених.

Наскок куреня УПА під командуванням кур. Бистрого на Червоногород.

2.2.45 р. сотні "Сірі Вовки" під ком. ком. Амеля і "Чорноморці" під ком. ком. Сича, об'єднаним під командуванням кур. Бистрого зробили наскок на польсько-більшовицький осередок агресії - Червоногород, Гусятинський р-н. Цілу ніч тривав запеклий бій. Ізза кожного угла сипались на повстанців стріли. За цілу ніч завзятого уличного бою знищено багато більшовицьких виступників, погоріло багато забудовань. Втрам відділу - 2-ох воїтин і 4-ох ранених. В цьому бою відзначилась чота "Сіріх Вовків" під командою ком. Куреня. Чота відвоюла старинну твердиню, в якій оборонились польсько-більшовицькі прихвостні.

Наскок куреня УПА під командуванням ком. Бистрого на польсько-більшовицький осередок м. Бариш.

6.11.45 р. курінь "Сірі Вовки" і "Чорноморці" під ком. ком. Бистрого зліквідував польсько-більшовицький осередок м. Бариш, Бучачський р-н. Всього знаходилось понад 200 "бойців" істребительного батальона, які постійно тероризували села Бучаччини. Бій почався в годі 23-ій і тривав цілу ніч. Стрибки ставили рішучий опір, а криком "на банети" вивались на шосив. В бою знищено багато більшовицьких виступників. В наслідок вибухливої діяльності більшовицькими пожежі згоріло багато забудовань.

Засідка двох роїв сотні "Бурлаків", діямою діп "Гізмандат" інтор діп

Дня 8.2.45 р. сотня "Бурлаки" в силі двох роїв зробила засідку на шляху Требовля-Будзанив, в засідці знищено 13 більшовиків, між ними воїтин вступник делови району. Здобуто 14 крісів, 2 шини та багато іншого військового

манна. З нашої сторони не було жодних втрат. Лише в вуд єн отхін ом, згіняв
Наскок куреня УПА під командуванням ком. Бистрого на Луцзяки.

12.2.1945.р. курінь "Сірі Вовки й Чорноморці" під ком. ком. Бистрого зруй-
нували польсько-більшовицький осередок Луцзяки, Коропецький р-н. Знищено
кілька десятків більшовицьких владників та спеціально їхня задушення.
Бій куреня УПА під командуванням ком. Бистрого з більшовиками.

13.2.45.р. курінь "Сірі Вовки й Чорноморці" кватрував в с. Стінка,
Болехівського р-ну. В год. 10-11 на село почали наступати більшовики.
Повстанці їх відбили. В полудне наступали більшовики другим раз. І тим раз-
ом їх відбито. І-ри стрільці із зброєю Бугем гналися за ними аж під р-н.
За цілий день убито около 30 більшовиків. З нашої сторони втрат не було
жодних.

Засідка одного роти в сотні "Лисовиків" на більшовиків.
Дня 20.2.45.р. рота в сотні "Лисовиків" зробив засідку біля с. Заганці/
Монастирський р-н. висліді засідки вбито голову району, нач. НКВД, і 3-ох
видомих НКВД-ів. Зубуто і НКВД, з крики і писогель і багато іншого військово-
вого майна: власних втрат не було жодних.

Засідка чоти сотні "Гайдамаків" на більшовиків.
Дня 1.ІІІ.45.р. чота сотні "Гайдамаків" під ком. хор. Гусеміна зробила
засідку на большевиків, які приїздили до с. Зелених, Березанського р-ну. В
висліді засідки вбито 2-ох большевиків і 2-ох вдовлено жінками "дали"
певні матеріали для нашої роти. З нашої сторони не було жодних втрат.
Бій сотні "Бурлаки" з більшовиками коло с. Настасова.

Дня 9.ІІІ.45.р. частина сотні "Бурлаки" звела бій з більшовиками в си-
лі 30 чоловік коло с. Настасова, Миколаївський р-н. У висліді бій вбито
11 сталінських бандитів і кількох ранено. Власних втрат не було жодних.
Ликвідація станиці стрільців в оточенні "Бурлаки".

Дня 10.ІІІ.45.р. год. 13-та чота сотні "Бурлаки" звела бій з отрисками
в с. Настасові, Миколаївський р-н. У висліді бій вбито 11-ть сталінських
вислудників. З нашої сторони не було жодних втрат.
Бій постоу ком. сотні хор. Мора з більшовиками.

12.ІІІ.45.р. ком. сотні "Срли" хор. Мора окружений 18 своїм постоу в ліс-
ничці коло с. Кобиліволок, Бугенівського р-ну, бився в горічій лісній-
ці цілу годину. Окружений ворогом, 12 стрільцями вбив 10 сталінських
бандитів і сам загинув із своїми вірними товаришами.
Бій куреня УПА під командуванням ком. Бистрого в Лудівцях.

14.ІІІ.45.р. доповідком відділ військ НКВД під с. Лудівці, Мельницький р-н
щоб зробити обляву. В той час в селі кватрував курінь "Сірі Вовки й Чорно-
морці" під командуванням ком. Бистрого. На селі Мельниця села група
кунулась на зустріч грабійникам і спинила їх на підступах до села. Вці-
ладесвідку до полудна слованці гримли більшовицьким переді селом, а коли ворог
впереді прибула підмога, босним порядком відступили автара. Більшовики, видати
моря то новісили в бій, отарались вдертисно до влісу, але командирська наст-
мулу їм дороге обіймалась. Біля Лудівцях був селаномині вездеритий росо-
онрострім неможкади червезцелий дення. Ціла ротибільшовицьки вилари гарнет го
вврати ворога 180 убитими, між ними 16 старшин. Цілий втрати 10 повстан-
ців вбитими, 3 важко й 5 легко ранених.

Бій сотні "Гайдамаків" під командуванням хор. Гусеміна з більшовиками
в с. Бокові.
Дня 17.ІІІ.45.р. сотня "Гайдамаків" кватрувала в с. Бокові, Миколаївський р-
н. Коло год. 10-го до села приїхало коло 70 більшовиків. виларі вивозу їм

грабунку українського населення. негайно на наказ ком. сотні хор. Ясьміна
 відслано одну соту, яка вивела більшовиків із села, воїни при тому 7 осіб
 поранили і кількох ранено. Власних втрат не було жодних.

Бій куреня під командуванням ком. Бистрого з більшовиками в с. Германівка.
 Курінь "Сірих Вовків" й "Чорноморців" квартирував в с. Германівка, зр-ни
 Мельниці Подільська. Довідком 18.III.1945 р. більшовики від "мали заміс-
 чинення і ввели в дію, де була застава розв'язного Дуба. Застава не витримала
 наступу більшовиків і відступала до села. Більшовики почали атакувати село.
 Сотня "Сірих Вовків" під ком. ком. Мелія вийшла з села, воїни понад 20
 20 більшовиків. Курінь виступив зі села й рушив носом на Північ. Перейшов
 днем в с. Пілля, Мельницький р-н, Туришівський і в с. Скала-Подільська охорону
 та скрився в лісах біля с. Пілля.

Бій сотні "Рубачів" під ком. Городини з більшовиками.
 25.III.45 р. сотня "Рубачів" під командуванням ком. Гамалії квартирував в
 с. Городини, Велико-Губошівський р-н. Більшовики довідавшись про постій-
 сотні, стягнути велику частину ОББ /коло двох бойових сотень/ і рушили на
 с. Городине. Зі собою мали тяжкі кулемети і гранатомети. Того ж дня в год.
 II-ій почався наступ більшовиків на становища нашого відділу. Більшовики
 за всяку ціну намагалися оточити наш відділ, але стрільні "цілим вогнем
 до того не допустили і не допустили зі своїх становищ. Бойовий "дух" був
 прикладом для своїх стрільців, як ніколи опаленських бандитів, бо самостій-
 ньими стрілками в кризу знищив 8 більшовиків. Більшовики обстріляли відділ
 тяжкими кулеметами і гранатометами, але стрільня не задала жодних втрат
 лише спалили кілька саліньських хат. Стрільці авжеже відбивали атаки воро-
 га, а місцеве українське населення додавало їм завзяття до боротьби з оку-
 пантом своєю веселою поведінкою, мимо того, що горіли їхні господарства.
 Відділ продержався на становищах до вечора, у вечір, коли ворог почав під-
 тягати свої сили для оточення, зручним маневром, ніколи не дустивши два
 ворожі відділи на себе. Впродовж 15 хвилин чути було густу стрільницю між
 двома ворожими відділами. У результаті сев ворог втратив 50 воїтин і 48 ране-
 ними. З йогої сторони 1 легко ранений.

Сутичка в ворогом чоти кінноти під командуванням кур. Бистрого.
 21.III.1945 р. чота кінноти "Сірих Вовків" під ком. кур. Бистрого кварти-
 рувала в с. Чорнокіні. Великі. Провіжницького р-ну. Секоти донесли біль-
 шовикам, що в селі квартирує шість сотень кавалерії. Над вечір більшовики
 в силі полка оточили село. Чота провалася з оточення без жодних власних
 втрат.

Бій чоти кінноти під командуванням кур. Бистрого з більшовиками.
 27.III.45 р. чота кінноти "Сірих Вовків" під ком. кур. Бистрого знала
 бій з більшовиками в лісі біля с. Пілля, р-н Скала-Подільська. Більшовики атаку-
 вали в силі сотні при підтримці гранатомета. Наступ відбито без власних
 втрат. Вечером окол. год. 21-ї ця чота, сплившись, перепоронила більшови-
 кам шлях до району, зробила засідку на шосе Чортків-Скала біля с. Гуштин.
 Ворожу сотню розбито цілком, воїтин понад 30, кількох зловлених живими,
 а решта панічно розлетілась.

Сутичка сотні "Рубачів" з більшовиками в с. Покропівка.
 Дня 29.III.1945 р. на заставу сотні "Рубачів" під ком. ком. Гамалії о год.
 5-ій наскочили районові стрибки на озерах біля с. Покропівка, Кієвсько-
 во-р-ну. Застава посилена двома ротами районних стрибків в селі.
 В с. Покропівка в бій сутичці ворог втратив 5 воїтин і кількох ранених. Власні
 втрати 2 воїти і 2 ранені.

Засідки сотні "Сіроманців" на більшовиків.
 2.IV.1945 р. сотня "Сіроманців" під ком. хор. Корона зробила 3 засідки в
 трьох чотах з таким розположенням: друга чота зробила засідку в с. Добрани-

чак на гостинці від с. Утіхонич, Перемишлянський р-н. Перша чота зробила засідку в с. Кореличах на шляху Перемишляни-Рогатин. Рівночасно вретя чота мала зробити засідку в с. Осталовичах. Цей відділ ще в третій годині понав під Осталовичами на большевиків, неспівни заняті навіть становища. По короткій перестрелці чота відступила маючи двох ранених, де один з них помер /серж. Соловей/. Більшовикам знищено кулемет з обслугою. Більшовики думали, що та відступила в сторону Досборич і поїхали туди, де понали в засідку другої чоти. Російський "Місник" відкрив на большевиках огонь і збив 14 большевиків, решта відступила. Через 15-ть хвилин большевики за горою перебігли, вони убили 12 повелів на наших становищах. В тому часі командир відділу, який був при першій чоті вислав на поміч другій чоті два рої під командою мотового Соловейка, які обійшли большевиків зі заходу і адрили на них гранатометом, після чого большевики втекли до району коло год. 10-30 від сторони с. Брякович показалась більша сила большевиків з 2 гарматами і танкеткою, наші чоти на наказ командира відділу, відступили до лісу. Більшовики відкрили по опущених становищах сильний огонь з гарматки і кулеметів. У висліді бою большевики втратили 20-ть вбитими і 9-ть ранених, наші втратили 2 вбитих /заст. чот. Мухомка і кулемет /гал/ та один легко ранений /досер./

Засідка чоти сотні "Полтавців" в с. Кимирі під командуванням ком. Куреня мор. Девка. Відділ оточив становище в с. Кимирі, Перемишлянський р-н. Чота сотні "Полтавців" зробила засідку в с. Кимирі, Перемишлянський р-н на шляху Віборка-Перемишляни. Рівночасно чота відділу "Риболовців" забезпечувала засідку від сторони Перемишляни. Засідка розмістилась в кількох напів зарудинених хатах віддалі 30 м від шляху. В засідку попало 2 підводи, які зліквідовано, і 12 стрибків, які шли на допомогу тим большевикам, що їхали підводами. У висліді засідки зліквідовано 9-ть большевиків в тому старшого лейтенанта НКВД Малишкіна, 6-ть зловлено живими в тому воєнрук і кількох поранено. Здобуто: 5 кулеметів, 2 автомати, 2 самозаятки, 6 кобів і 3 листівці. В успішному проведенні засідки допоміг стрілець відстун Орел, який по телефону зв'язався з сільради Кимирі /представившись як голова сільради/ і зв'язався з Перемишлянами, довідався про малі сили большевиків і повідомив про "великі" сили повстанців, чим дезорієнтував большевиків. Чота відділу "Риболовців", яка тримала заставу на шляху Кемп-Уськевичі адержала большевиків, які їхали на допомогу в Кимирі вбиваючи 7 большевиків. З нашої сторони не було втрачено.

Вислід бою сотні "Талдамаків" під командуванням мор. Ясьміна на м. Болдівці. Вислід бою сотні "Талдамаків" зробила наскок на район Болдівці. У висліді наскоку збито 4 большевики, знищено раненні у стані і зловлено 1 живого агента. З нашої сторони впаав вбитий рой. Левий і 3 ранено.

Бій сотні "Лисовиків" коло с. Сільця під ком. ст. Буо. Крука. Дня 3.4.45 р. сотня "Лисовиків" квартирувала на доторах морги, коло села Сльця, підвеського р-ну. Минулого дня ввечерем всі докопичні села були звільнені від большевиків. Раном 3.4.45 р. біля год. 7-01 почулися стріли в напрямі с. Сльця, підвеського р-н. Від якого держав заставу над селом повідомив, що до с. Сльця приїхали большевики. Ком. сотні ст. бул. Крук з'явився в с. Сльця і наказав відходити до лісу. В тому часі прибув розвідчик із с. Волжків того ж р-ну і повідомив, що там рівнож приїхали большевики. В лісі сотня зустріла проворубів, від яких довідалася, що до с. Тростянець, Березанський р-н приїхали також большевики. З того висидило, що большевики оточили цілий кримське лісу, в якому знаходиться сотня. Ком. сотні дав наказ зайняти становища між Сільцем та Міраровою і приготуватися до бою. Коло год. 11-01 від сторони Мірарови почулися перші стріли, заволожив за ними показався оточувальні вантажі, які також відступили до наших становищ. По перших стрілах сотню охопила паніка, але завдяки ком. сотні, який адержав стріляючи в захотів до бою. Почався завзятий бій в якому большевики почали оточувати наш відділ і замикати залізним перотенем. Бій тривав цілу подну, большевики наступали зі всіх сторін з великою настердивістю. Стрільці мужньо відбивали напад ворога. В боротьбі з окупантами владився ровний біс зі своїм проєм, який він не грек не відступив і майже спокійно стріляв до ворога.

Короткий бій сотні "Чорноморці" під командуванням сот. Сича.

24.IV.45 р. тому що була погана погода, падав сніг з дощем, сотня "Чорноморці" квартирувала в с. Садки, Глусятинського р-ну. Досвідком більшовики в силі куреня почали наступати на село з трьох сторін. Після короткого вуличного бою, вбивши понад 10 більшовиків, сотня виступила зі села та зайшла в ліс біля с. Шутромлини. Около 10 год. більшовики почали наступати на цей ліс. Сотенний Сич з криком "бий полоту" - кинувся на більшовиків. Ті спрямували на нього вогонь двох скорострільів, від яких по героїськи згинув сот. Сич. Після смерті командира сотня відступила лісами на схід.

Сутічка одного роя сотні "Бурлаки" із сотнею більшовиків.

3.V.45 р. сотня більшовиків зробила наскок на с. Настасів, Тернопільщина, де квартирував рій сотні "Бурлаків". Рій прийняв більшовиків вогнем. У результаті вбито ст. лейтенанта НКВД і трьох НКВД-истів, та трьох стрибків. Здобуто скоростріль "Демтарова". З нашої сторони не було жодних втрат.

Сутічка одного роя сотні "Бурлаки" з більшовиками.

4.V. кількох стрільців із сотні "Бурлаків" зробило скок на хату в якій перебували НКВД-исти з польськими вояками в с. Денів, Залозецький р-н. У результаті наскоку зліквідовано 6 більшовиків. Власних втрат не було.

Сутічка під сотні "Бурлаки" з більшовиками.

6.V.45 р. підділ "Бурлаків" мав сутічку з більшовиками в числі 15 осіб, в лісі між селами Сприлівці-Доброводи, Збаржський р-н. У результаті сутічки зникло трьох НКВД-ів вбито, здобуто 3 крики. Власних втрат не було.

Бій куреня УПА під командуванням ком. Бистрого з більшовиками під селом Сусулівка.

7.V.45 р. сотні "Сірі Вовки" та "Чорноморці" під ком. ком. Бистрого квартирували в лісі біля с. Сусулівка, Чортківський р-н на т.зв. Качуровій горі. В год. 17.00 кінні стежі, які находились кругом лісу, донесли, що на північній стороні лісу висіли з чотирьох автомашин, на східній стороні з 8 автомашин більшовики. Рівночасно стрільці донесли, що на південній і західній частині поробили застави. На півночі і сході роздалися кулеметні серії /сигнали/ більшовики входили в ліс. В таборі заряджено аларм і обі наші сотні почали посуватися в бойовому порядку на південь. В тому часі над табором появилось два літаки - розвідники, які почали кидати легкі бомби і обстрілювати з кулеметів. Ліс був рідкий і тому літаки мали можливість обсервувати рухи наших сотень. Сотні дійшовши до середини лісу, заняли кругову оборону і ожидали ворога на становищах. Літаки увесь час кружляли над розположенням сотнів і керували наступом ворога. Під час другого лету кулеметним вогнем вбито одного літака, другий втік. Ворог підійшовши на близьку віддаль кинувся до наступу на становища сот. "Сірих Вовків" і підстаршинської школи, яка була zorganizована при відділі. Сот. "Сірих Вовків" сильним вогнем відкинула ворога, підстаршинська школа не витримала наступу і подалася взад, чим впустила ворога в середню табору. Курінний Бистрий кидав до протинаступу запасову чету, яка при допомозі двох ройів "Сірих Вовків" викинула ворога із табору і почала випирати з лісу. При нагальному наступі наших підділів ворог збився в кути і почав панічно втікати, при чому був переслідуваний кулеметним вогнем і ручними гранатами, які нанесли йому великих втрат. Під покривом ночі сотні вийшли з лісу і подалась на південь. Ворог робив облаву силами 281-го полку військ НКВД і районними стрибками в силі 150 чоловік Чортківського р-ну, при допомозі важкої зброї двох танків і двох літаків. Втрати ворога коло 100 вбитих і ранених, та один збитий літак з екіпажем. Наші втрати: впав ком. відтинка пор. Крук, сот. Муха, /від "Сірих Вовків"/ ройовий Рибка, стрілець Чорнота, Смілий, Смішний, та кілька ранених.

Перестрілка одного роя із сотні "Бурлаки" з більшовиками.

8.V.1945 р. рій Сокола від сотні "Бурлаків" вяртався з лісу до с. Городища, Козлівський р-н. По дорозі стрінувся з більшовиками в силі 26 чоловік. Зав'язалася перестрілка, у результаті якої вбито 4 більшовики, наші втрати -

...завжди зберігає і яку іншою

46

2-ох воїтів. Засідка пів. сотні "Бурлаки" на стрибків в с. Остацькі. 8.45.р. підвідділ "Бурлаки" зробив засідку в с. Остацькі, Микуленицький р-н. На засідку попала одна пара стрибків, які вертали до району. У висліді засідки воїти 4-ри стрибки, здобуто 4-ри хриси, 150 шт. набойів. Власних втрат не було.

Сутичка пів. сотні "Бурлаки" в великими силами військ НКВД. 10.V.45.р. під час облоги на ліс біля м. Микулениць силами 500 чол. військ НКВД підвідділ "Бурлаки" попав в оточення. Завдяки концентричному вогневі скерованому в одне місце підвідділ врявувався в оточення, залишаючи на полі бою 10 воїтів і 8 ранених большевиків. Власні втрати один легко ранений.

Загнали біл. двох роїв із сотні "Бурлаки" в великими силами військ НКВД. В ніч в 12 на 15.V.45.р. два рої сотні "Бурлаки" вивагивували в ослі Остацькі, Микуленицький р-н. Місцера сексотка, яка бачила, де вивагивували стрільці негайно донесла на станицю стрибків до с. Лопівева про розвагивування повстанців. Нач. стрибків повітового району Струєв, де в той час кватирувало 9 сотень військ НКВД. Той ж.ночі згадані частини військ НКВД. оточили 3-ма перетягли село Остацькі і над ринком почали обшукувати кватири, де і ночували повстанці за вказівками тої ж сексотки. Підійшли на віддалі стріляти кулями. Залярмовані стрільці стріляти не сміли в хат і почали відстрілюватись. Командувати стрільцями було неможливо, тому коаний стрілець воявав на власну руку. Велика сила большевиків ринула до наступу, так, що на одного стрільця шло 30 большевиків. Найкраще проявився виступ Арутій із своїм кулеметом, який косив наступаючого ворога із словами "нідець голото біжить". Відбиваючи останній набій, дістав ворожого кулею в голову і замовкає разом із своїм кулеметом. Виступили із східних бокоєм. /Вимитчина/ біжить в десятиварядкою в оточення ліса, по дорозі косить ворогів. Він лісом награвляє на ворожу заставу, яка кричить "Бандьора здався". Він підносить руки разом із десятиварядкою, большевики біжать до нього, щоб взяти його живим в ція хвилині виступили енукає руки і стріляє до ворогів і гине від ворожої кулі із словами "За Самосліану Україну". Політичний іраніт бачить безвладне положення, лидеє олов торбу з хреником і літературою до горючої хати, стріляє до ворогів і паде вбитий ворожою кулею. Тому бою впадо 30 воїтів і 100 ранених большевиків. Власні втрати 10 стрільців воїтів, які похоронені на кладовищі в с. Остацьких.

Геройська смерть двох стрільців із сотні "Бурлаки".

17.V.45.р. один рій "Бурлаки" під командуванням рої. ліка вивагивував в с. Обариччя, Тернопільщина. Тому, що терен був насичений військами НКВД рій розвагивувався по двох на стрибках - конспіраційно. Того ж.дня в той 10-ий через село переїздило около 200 большевиків підводами. Завважили що хтось дивиться кривь стріку /де стрілець вихор продер стріку і обсервував рух більшовиків/ звернули на це подив, обскочили хату, в якій кватирували згадані стрільці і почали обстрілювати стріку. У відповідь на большевиків стріли повстанці відповіли в кулемета кривь стріку по подвір'я до більшевиків. Большевики залягли на подвір'я і через три рази пишуть листа до двох повстанців такого змісту. "Това злиш бандьорі воіна акончина в так пропальні, здається" і повстанці відписує, що "честь українських повстанців на доволяє ім здаватися в рука ворога" і дальше підстрілюється. По одержанні такої відповіді большевики підпалює хату в горючої хати впадає двох повстанців і кулеметом дальше косить большевиків, та поцілани ворожими кулями падають вбиті на тому ж подвір'я. Большевики втратили 7 воїтів і 4 ранених.

Сутичка одного рою сотні "Губачів" із переважними силами більшовиків.

10.V.45.р. один рій сотні "Губачів" кватирував в с. Яснової, Рогатинський р-н. В год. 17-ї на розвагивування рою наскочили большевики в силі 70 чоловік. Між роєм, а большевиками зав'язався бій, у жоніці якого большевики втратили 7 воїтів /в тому числі НКВД/ і 11 ранених. Власні втрати ро-

Новий Жук і стрілець Діброва.

Сутічка чоти із сотні "Сірі Вовки" в великих силах більшовиків.

Відбулось велика боєва на Скальській і Меленській лісах, Скала-Подільського і Борнівського р-нів. В той час в тих місцях перебувала чота сотні "Сірих Вовків". Чота переслідувана більшовиками підійшла маневрувала по лісі, боїла 15 більшовиків і вночі без жодних втрат зникла із округу.

Сутічка чоти із сотні "Гайдамаків" в великих силах ворога.

Дня 30.V.45 р. чота сотні "Гайдамаків" робила боєві влітку коло села Бокова, Підгаєцький р-н. В тому місці на цей комплекс лісу робили більшовики бої, в силі 300 чоловік. Чота в бою відступила. В часі бою більшовики виграли 15 вбитих і 31 ранених. Наші втрати - 4 вбитих, одно в умовно вбитих маневрові бої під "Сірих Вовків" в білшовиками.

14 червня 1945 р. на лісах Скала-Подільського та Борнівського р-нів відбулась велика боєва. На цей час там знаходились дві чоти "Сірих Вовків" під командою Гота і Маршалка й сотні "Сірих Вовків". Чоти із боєм. Цього дня ці чоти зробили маневрові бої, вночі тріснули в оточення. Вбито з нашої сторони не було, всі вбиті з боку більшовиків.

Сутічка чоти із сотні "Гайдамаків" в великих силах ворога. Дня 14.VI.45 р. сотня Амеля із початком вийшла на поле та застрелила в житлі біля с. Косачина, 5-й орнів. Російський літак змінив стрільців в житлі та накликав більшовиків. Наші втрати почав обстрілювати стрільців з кулемета і вилучив гранатами. Від гранат був важко ранений та зберів в полон сел. Амеля. В шпиталі він від ран помер.

Засідка чоти із сотні "Губачів" на білшовиків. Дня 21.I.45 р. чота сотні "Губачів" квартирувала в с. Скомороші Старі, Борнівський р-н. Вночі о год. 2-й більшовики в силі 30 чоловік їхали на возу до сусіднього села. Чота зробила засідку, був вилучений один вбито маж. р. боїно-го НКВД і маж. с. с. та шістьох більшовиків, решта загалиска банитів розбіглась, так до дощера не другий день вбиралась в районі. Чоті з нашої сторони не було жодних втрат.

Один білшовик із сотні "Лісовиків" загинув три родини. Дня 30.I.45 р. 12-ть білшовиків приїхало до с. Новосілка, Підгаєцький р-н на пошту три родини. В тому часі в селі квартирував рід сестри "Лісовиків" під командою родинного маж. Родина маж. нові в розвідку вприслухуючи їх і вв. зробив на них засідку. Коло год. 14.00 родинний маж. довідався, що більшовики ввійшли до одної хати, наскочив на це кату. У місці наскоку збільшено всі три родини, вбито 2-ох і ранено 3 більшовиків, між вбитими ст. сержант. З нашої сторони 1 вбитий.

Сутічка чоти "Чорноморців" в білшовиками. Дня 30.VI.45 р. чота сотні "Чорноморців" під командою Гота була заслана білшовиками в лісі біля с. Обривники, Коронський р-н. Знаємірок короткого бою згинуло 3-ох стрільців і 3-ох ранено. На стороні білшовиків кілька вбитих.

Засідка чоти в сотні "Губачів" під командуванням чот. Мажи. Дня 3.VII.45 р. чота сотні "Губачів" квартирувала на хуторі с. Лучинь, Букачівського р-ну. Того ж дня о год. 12-14 засідка донесла, що в напрямку постою чоти йдуть білшовики в силі 50 чоловік. Чот. Мажа в один респ і двома кулеметами зробив засідку на білшовиків. У місці засідки вбито 5-ть білшовиків і 12 ранено, між вбитими 2-ох старшин. Решта розбіглась. З нашої сторони втрат не було. Того ж дня білшовики стягнули більшу силу військ в селі 300 чоловік, почали обстрілювати нашу вгадану чоту. Чота відстрілюючись в білшовиків з оточення і маневрувала по лісі відлучилась від білшовиків, внаслідок чого оточення і маневрувала по лісі відлучилась від білшовиків, внаслідок чого оточення і маневрувала по лісі відлучилась від білшовиків, внаслідок чого оточення і маневрувала по лісі відлучилась від білшовиків.

Кінний білшовик чоти кінної під командуванням кур. Бистрого. Дня 22.VIII.45 р. чота кавалерії під командою кур. Бистрого в лісі біля с. Садина, Букачівського р-ну, розбила частину білшовиків. В бою вдебуте 30 возів-табору, коні упряж. На підмогу білшовикам їхало 30 місцевих стрільців, яких теж розбито, не допустили до лісу. Під вечір білшовики підтягнули артилерію і оточили ліс та почали його обстрілювати з гармат. Чота посідання на добрі вдебуті коні

і вирвалася з оточеного лісу. Більшовицька кавалерія при підтримці піхоти
старалась її переслідувати. Підпустили більшовицьку кавалерію на близьку
відстань, звідені короткими кінний біг, в якому піхотинці розбито більшовицькі.
Здебільше кілька осідланих коней. З нашої сторони не було жодних жертв.

Район Тлусте.

З В І Т

про бій, який звело трьох українських повстанців в селі
Товсте товстенського району .

Дня 15.серпня 1943 р. трьох українських повстанців, а саме: Береза, Мартин і Сокіл зайшли в с.Товсте, що є передмістям р - ого міста Товстого. До міста йшли з цією метою, щоб зайти до місцевого енкаведиста та забрати його живим. Коло його дому чекали до год. 10 -ої, та не діждавшись його пішли ближче в сторону міста. По дорозі запримітили групу людей та обережно, стрілецьким рядом почали до них підходити. На питання Мартина в російській мові хто це з почулась відповідь "громадянські", почав хтось з групи освічувати стрільців електричною лампкою, на питання Мартина чого світять ніхто не відповів а показалося ще кілька осіб в рові по противній стороні від групи людей. Під час цього як Мартин намагався відібрати лампку щоб посвітити в рів та переконатися хто там є, з рова почувся оклик "мамо" -це була кличка, яку подавали стрибки, бо це вони сиділи в рові, рівночасно з цим один з них вистрілив з пістоля та ранив роєвого Мартина, який був на дуже близькій віддалі від нього. Після цього посилався на стрільців град стрілів. На місці паже вбитий стрілець Береза а стрілець Сокіл стає ранений в ноги. Роєвий Мартин та вже ранений стрілець Сокіл почали стріляти з кулемета та автомата розганяючи голоту. На місці бою залишився внавший Сл.П. стрілець Береза , з більшовицької сторони було вбитих 2 стрибків та тяжко ранена комсомолка, яка до рання згинула. Сл.П. роєвий Мартин тяжко ранений в мочевий міхур зайшов до села Головчинці і там заховався. В наслідок тяжкого зранення , по тяжких муках помер пятого дня. За життям не жалував і коли бачив що вже приходить кінець постійно говорив , що не жаліє свого життя , бо вмирає в боротьбі за волю України з червоним окупантом. Тут на рідній землі здійснился його мріі, прої що так багато думав будучи в ЧА, з якої йому вдалось втічи.

Стрілець Сокіл ранений в ноги доповз до ріки обмився , відтак зайшов до одного господаря в с.Тлусте дежжакбух другого дня перевезено його в безпечне місце .

15. серпня 1943 р.

Слава Україні - Героям Слава .

КРОТКІ ОПИСИ БОЇВ У П А

Handwritten purple text, possibly a signature or date, located in the lower-left quadrant of the page.

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 30 (тридцять) аркушів;

у тому числі літерні номери _____;

пропущені номери _____

+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Томови. енес.

Посада

20. 06. 20 18 року

(підпис)

Г. Муч

(ініціали (ініціал імені), прізвище)